

Krav arbeidslivskriminalitet og sosial dumping

1. Krav til lønns- og arbeidsforhold

1.1 Anvendelse

Dette kravsettet benyttes som kontraktskrav i tjenesteskaffelser og i tjenesteelementer i vareanskaffelser der det er relevant grunnet høy risiko.

1.2 Bestemmelser for å fremme lovlige og ryddige arbeidsforhold

- a) Leverandøren er ansvarlig for at egne ansatte, ansatte hos underleverandører (herunder innleide) som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til:
- [Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter av 8. februar 2008](#) der denne kommer til anvendelse (§4); tjenestekontrakter og bygge- og anleggskontrakter som overstiger EØS-terskelverdi. Forskriften gjelder for arbeid som utføres i Norge.
  - Forskrift om allmenngjort tariffavtale på [områder der dette finnes](#)
  - På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal lønns- og arbeidsvilkårene være i henhold til [landsomfattende tariffavtale](#) for den aktuelle bransje. Med lønns- og arbeidsvilkår menes bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.
- b) Alle ansatte og engasjerte hos Leverandør eller underleverandører, og som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, skal ha en skriftlig arbeidsavtale på sitt morsmål eller et språk de behersker godt. Arbeidsavtalen skal minst oppfylle krav etter [arbeidsmiljøloven §§ 14-5 og 14-6](#).
- c) Alle avtaler Leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser og forpliktelser som angitt i dette dokumentet.

2. Oppfølging, kontroll, brudd og mislighold

2.1 Oppfølging

- a) Vedlegget ***Egenrapportering Arbeidslivskriminalitet og sosial dumping*** som følger konkurransegrunnlaget, skal Leverandør uoppfordret returnere utfylt til Oppdragsgiver innen **én måned etter oppstart av avtalen**, med mindre annet er avtalt. Oppdragsgiver står fritt til å kreve egenrapportering flere ganger i løpet av kontraktsperioden. På slik forespørsel er Leverandør forpliktet til å fylle ut skjemaet og returnere dette innen angitt frist, ellers innen **én måned**.
- b) Leverandøren plikter å på enhver forespørsel fra Oppdragsgiver å dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene for egne arbeidstakere og for arbeidstakere hos eventuelle underleverandører (herunder innleide), som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten. Opplysningene skal dokumenteres ved blant annet kopi av arbeidsavtale, lønsslipp, timelister og arbeidsgiverens bankutskrift. Dokumentasjonen skal være på personnivå og det skal fremgå hvem den gjelder.

- c) Dokumentasjonen kan inkludere komplett liste med navn på egne og eventuelle underleverandørers ansatte som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, oversikt over allmenngjorte og/eller landsomfattende tariffavtaler som legges til grunn for den aktuelle bransjen og innsyn i Leverandørens avtalte lønns- og arbeidsvilkår med eventuelle underleverandører.

2.2 Kontroll

- a) Oppdragsgiver, samt eksterne kontrollører engasjert av denne, har rett til å foreta annonserte og uannonserte stedlige kontroller hos Leverandør, eventuelle underleverandører og ved lokasjonen hvor tjenesten utføres. En stedlig kontroll vil kunne inkludere innsyn i lønns- og personalsystemer.
- b) Oppdragsgiver og eventuell ekstern kontrollør som mottar opplysningene, har taushetsplikt om disse. Taushetsplikten gjelder ikke overfor Arbeidstilsynet eller Petroleumstilsynet, ei heller overfor ansatte eller interne eller eksterne rådgivere som er nødvendige for å få språklig, økonomisk, juridisk eller annen faglig bistand. Taushetsplikten gjelder også for rådgiverne.
- c) Dersom Leverandør eller underleverandør får pålegg fra Arbeidstilsynet som gjelder lønns- og/eller arbeidsvilkår, skal Leverandøren uten opphold informere Oppdragsgiver ved kopi av pålegget. Hvis Leverandøren eller underleverandøren ikke utbedrer forholdene i pålegget innen Arbeidstilsynets frister, vil dette bli ansett som mislighold av kontrakten.

2.3 Brudd

- a) Ved brudd på kravene til lønns- og arbeidsvilkår skal Leverandøren rette forholdet innen den frist Oppdragsgiver fastsetter. Der Leverandøren selv oppdager slikt brudd gjennom internkontroll eller egen oppfølging av underleverandører, skal Leverandøren uten opphold opplyse Oppdragsgiver om forholdene og utbedre forholdene innen frist fastsatt av denne.
- b) Ved konstatert brudd har Oppdragsgiver rett til å holde tilbake et beløp tilsvarende ca. to ganger innsparingen for Leverandøren. Tilbakeholdsretten opphører så snart retting etter foregående ledd er dokumentert.

2.4 Mislighold

- a) Dersom Leverandør eller eventuelle underleverandører ikke etterlever kontraktsklausulen om lønns- og arbeidsvilkår, innebærer dette mislighold av avtalen.
- b) Dersom Leverandøren, etter gjentatte henvendelser, misligholder sine forpliktelser i henhold til dette punktet og ikke viser vilje til å få forholdet i orden innebærer dette vesentlig mislighold av avtalen.
- c) Vesentlig mislighold av lønns- og arbeidsvilkår hos Leverandøren kan påberopes av Oppdragsgiver som grunnlag for heving, selv om Leverandøren retter forholdene. Dersom bruddet har skjedd i underleverandørleddet (herunder bemanningsselskaper), kan Oppdragsgiver kreve at Leverandøren skifter ut underleverandører. Dette skal skje uten omkostninger for Oppdragsgiver. De generelle misligholdsbeføyelser fremgår av rammeavtalen.

3. Begrensning av antallet ledd i leverandørkjeden (FOA § 19-3)

- a) I bygge- og anleggsarbeider eller renholdstjenester som er omfattet av CPV-kode 90910000 (rengjøring) og med verdi på minimum EØS-terskelverdi, kan Leverandøren ikke ha flere enn to ledd underleverandører i kjede under seg.

- b) Oppdragsgiver kan, etter at kontrakten er inngått, godta flere ledd dersom det på grunn av uforutsette omstendigheter er nødvendig for å få sikre tilstrekkelig konkurranse og få gjennomført kontrakten.

4. Lærlinger

- a) På områder innen tjenestekontrakter og kontrakter om bygg og anleggsarbeider der det ifølge [forskrift om plikt til bruk av lærlinger i off. kontrakter av 17.12.2016 nr. 1708](#) er krav om at Leverandøren er tilknyttet en lærlingordning, og at lærlinger skal delta i utførelsen av kontraktarbeidet, skal dette oppfylles. Kravet gjelder for kontrakter med verdi på minimum EØS-terskelverdi og med varighet over 3 måneder.
- b) Kravet kan oppfylles av Leverandøren eller en eller flere av dennes underleverandører.
- c) Utenlandske entreprenører kan oppfylle lærlingekravet ved å benytte lærlinger som er tilknyttet offentlig godkjent lærlingordning i Norge eller tilsvarende ordning i annet EU/EØS-land.
- d) Leverandøren skal ved oppstart, og på anmodning fra Oppdragsgiver under gjennomføringen av kontraktarbeidet, dokumentere at kravene er oppfylt.
- e) Ved avslutning av kontrakten skal det fremlegges oversikt over antall timer utført av lærlinger. Timelister skal fremlegges på anmodning fra Oppdragsgiver.
- f) Kravet gjelder ikke dersom Leverandøren kan dokumentere reelle forsøk på å inngå lærekontrakt uten å lykkes. Tilsvarende gjelder dersom Leverandøren har inngått lærekontrakt, men på grunn av forhold som skyldes lærlingen ikke kan benytte vedkommende under leveransen.
- g) Oppdragsgiver skal gjennomføre nødvendig kontroll av om krav om bruk av lærlinger overholdes. Ved brudd på plikten skal Leverandøren rette forholdet innen den frist Oppdragsgiver fastsetter. Der Leverandøren selv oppdager brudd på plikten, skal Leverandøren uten opphold opplyse Oppdragsgiver om forholdene og rette forholdene innen den frist Oppdragsgiver fastsetter. Dersom forholdene ikke kan rettes, kan Oppdragsgiver be om prisavslag.
- h) Vesentlig mislighold som Leverandøren ikke retter innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra Oppdragsgiver, kan påberopes av denne som grunnlag for heving av kontrakt.

5. Renholdstjenester

- a) Leverandør og underleverandører av renholdstjenester skal være registrert i [renholdsregisteret](#) under hele kontraktsperioden.
- b) Leverandør og underleverandører av renholdstjenester skal oppfylle krav i [renholdsforordningen](#) under hele kontraktsperioden.